N:o 7/1938.

FINANS- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande N:o 7/1938 beträffande landskapsnämndens framställning i anledning av Ålands landstings skrivelse av den 4 sistlidne januari rörande ifrågasatt inlösen av Saggö enstaka skattehemman i Saltviks socken.

Då ifrågavarande ärende, som avser utövning av lösningsrätt i stöd av 5 § i garantilagen beträffande särskilda av Bergsrådet Jacob von Julin genom köp förvärvade fastigheter å Saggö i Saltviks socken, ånyo hänskjutits till finans- och ekonomiutskottet, har detsamma upptagit frågan till ny behandling och därvid försökt sammanfatta de omständigheter, som enligt dess åsikt tala för och emot inledande av inlösningsförfarandet.

Inom utskottet har framhållits att det vore i alla avseenden önskvärt, om den åländska skärgården kunde bevaras i den lokala fiskarbefolkningens besittning samt att det under sådana förhållanden är landskapsmyndigheternas skyldighet att göra vad de kunna för att bibehålla skärgården liksom också all åländsk jord i åländska händer och att söka förhindra, att utomstående genom inköp av skärgårdsfastigheter göra intrång på fiskarnas existensmöjligheter och i deras för hela landskapet så viktiga näringsfång. Ehuru en inlösen sålunda uti förevarande fall kunde anses vara påkallad, har dock utskottet enhälligt ansett, att så stora hinder ställa sig i vägen, att frågan härom förnärvarande måste lämnas beroende.

Beträffande orsakerna till att den ifrågasatta inlösningen av Saggö för denna gång borde lämnas därhän, hava inom utskottet olika meningar gjort sig gällande. En del medlemmar hava omfattat landskapsnämndens avböjande motivering. Å andra sidan har framhållits att ett inlösningsförfarande icke kan inledas, innan den i 5 § av garantilagen förutsatta verkställighetslagen utfärdats, ity att domstolen helt säkert skulle avvisa en talan om inlösen, då det t.ex. icke finnes närmare bestämmelser angående tiden, inom vilken dylik talan skall anhängiggöras. Såsom ett synnerligt viktigt motiv för ett avböjande ställningstagande har också anförts, att en inlösen av fastigheterna skulle binda betydande kapital och medföra utgifter på hundratusental mark, vilka säkerligen icke komme att kompenseras vid avräkningen. Om det nämligen kunde tänkas, att ett inlösningsförfarande skulle leda till åsyftat resultat, skulle man beträffande användningen av lägenheterna hava att välja på två möjlighe-

tef, nämligen att av dem bilda ett naturreservat för fågel- och natu
skydd, eller att återförsälja dem till den obesuttna befolkningen på
Åland. I förra fallet vore det att binda ett stort kapital, som icke
skulle lämna någon avkastning utan tvärtom förorsaka stora ekonomiska
förluster samt kanske vara till liten nytta för landskapet. I det se
nare fallet åter hade man antagligen att påräkna en skillnad mellan
inlösnings- och försäljningspris, som möjligen komme att stiga till
200.000 mark. Därtill kommer att man vid en återförsälning knappast
kunde få några garantier mot att köparena icke framdeles åter komme
att försälja fastigheterna till icke ålänningar, och att ett nytt
inlösningsbehov kunde uppstå.

Med hänvisning till vad ovan anförts får utskottet i likhet med landskapsnämnden föreslå

att med vidare åtgärder i frågan om in-
lösen av Saggö måtte få bero.

Mariehamn den 23 februari 1938.

Viktor Strandfält.

Närvarande: Viktor Strandfält, Erik Eriksson, K.J. Blomroos, Paul Paulson och Evald Häggblom.